

Одеський національний медичний університет
Медичний факультет
Кафедра суспільних наук

Силабус дисципліни
«Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Обсяг	90/3
Семестр, рік навчання	I семестр, 1 навчальний рік
Дні, час, місце	Згідно розкладу Кафедра суспільних наук, Вул. Пастера, 11,
Викладачі	Д-р філол. н., професор Яковлева О.В. К. філол. н., доцент Сікорська О.О К. філол. н., старший викладач Шаніна О.С. К. філол. н., викладач Бербер Н.М. Викладач Чернята Н.О.
Контактний телефон	Тел. 712-31-00
Мова навчання	українська
e-mail	kafedra_11@ukr.net
Консультації	Згідно графіка кафедри суспільних наук (Чт 14.00-16.00; Сб 10.00-14.00)

КОМУНІКАЦІЯ

Очно, Viber, Zoom, Teams

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи сучасного професійного мовлення, медична термінологія, правила укладання фахової документації, культура наукової та професійної української мови, формування навичок і вмінь з актуальних видів професійної мовленнєвої діяльності. *Пререквізити:* ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях із сучасної української літературної мови. *Постреквізити:* закладає основи фахової мови медика, з перспективою використання здобутих знань у професійній діяльності; продовжує формувати мовну компетенцію, комунікативні навички майбутніх спеціалістів та сприяє становленню національно свідомої особистості.

Мета: продовжити формування національно-мовної особистості, комунікативних навичок майбутніх спеціалістів, студіювання особливостей фахової мови.

Основні завдання: засвоїти основоположні поняття з курсу; усвідомити значимість державної мови в професійному спілкуванні; оволодіти основами фахової мови медика; опанувати норми укладання медичних документів.

Очікувані результати: володіння студентами мовою на рівні фахового спілкування в усьому багатстві лексичних, фонетичних, морфологічних, синтаксичних, стилістичних засобів, зокрема термінологічного запасу. Наявність стійких знань про специфіку усної та писемної форм української мови в науковому й офіційно-діловому стилях із урахуванням фахової спрямованості. Уміння

складати, перекладати й редагувати тексти медичної спрямованості, уміння укладати основні види документів.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання. Курс буде викладений у формі практичних занять (30 год.) і організації самостійної роботи студентів (60 год.). Консультації – індивідуальні.

При проведенні практичних занять використовуються методи: діагностування (бесіда, спостереження, тестування, творчі та самостійні роботи); інформування (демонстрація, консультування, розповідь, групове навчання, підсумковий тестовий контроль); самостійна робота (дослідження наукових та інформаційних джерел); практична робота (виконання тренувальних вправ та завдань); розвиток творчої діяльності (здійснення мовних розвідок); операційний метод (ділові ігри, самокритика, розв'язання комунікативних ситуацій).

Зміст навчальної дисципліни

Тематичний блок 1. Лексико-граматичні та правописні особливості фахового мовлення медиків

Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.

Тема 2. Лексичний аспект професійної мови медиків. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні.

Тема 3. Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.

Тема 4. Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовленнєвої культури.

Тема 5. Морфологічний аспект медичної професійної мови.

Тема 6. Синтаксичний аспект професійної мови медиків.

Тематичний блок 2. Стильові особливості ділового та професійного спілкування. Культура публічного виступу

Тема 7. Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет медика.

Тема 8. Публічний виступ та його жанри.

Тема 9. Стилістичний аспект фахової мови медичних працівників.

Тема 10. Науковий стиль у фаховому мовленні. Структура та види наукового тексту. Презентація наукової роботи студента. Реферат, його види та захист.

Тема 11. Документ – основна форма реалізації офіційно-ділового стилю.

Тема 12. Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів.

Тема 13. Професійна документація медиків. Особливості її складання та оформлення.

Тема 14. Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика

Тема 15. Підсумковий тестовий контроль

Перелік рекомендованої літератури

Основна (базова) література:

1 Голод Р.Б. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [навчальний посібник] / Р.Б. Голод, О.М. Мельничук, Л.І. Сілевич. – Івано-Франківськ: Видавництво ІФНМУ, 2013.- 212 с.

2 Ділова українська мова: навч. посібник / В. В. Білик, С.Л. Брайченко,

О.Ю. Колтунов та інші. —Одеса. 2009. - 248 с.

3 Золотухін Г.О., Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Фахова мова медика: Підручник. – К. : Здоров'я, 2002.- 392 с.

4 Сікорська О.О. Українська мова // Українська мова. Історія України. Історія української культури : практикум / О. Ю. Колтунов, О.О. Сікорська, О. О. Уварова [та ін.]. – Одеса : ОНМедУ, 2012. – С. 7-169. – (Б-ка студента-медика).

5 Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник / С.М. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган та ін.; за ред. С.М. Луцак. – К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 360 с.

Допоміжна:

1 Бас-Кононенко О. В. Українська мова. Теорія, завдання, тести : [навч. посібник] / О. В. Бас-Кононенко, Л. П. Гнатюк. – К. : Знання, 2014. – 405 с.

2 Козаченко Г. В. Українська мова за професійним спрямуванням : [навч. посібник] / Г. В. Козаченко. – К. : ВСВ «Медицина», 2013. – 336 с.

3 Левченко О.П. Науковий стиль: культура мовлення: [навчальний посібник] / О.П. Левченко. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 204 с.

4 Лисенко Н.О. Культура наукової мови: [навчальний посібник] / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. – Х.: Тім Пабліш Груп, 2015. – 224 с.

5 Микитюк О. Р. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : [навч. посібник] / О. Р. Микитюк. – 2-ге вид., доповн. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 440 с.

6 Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного / О. Д. Пономарів. – К. : Либідь, 2013. – 360 с.

7 Тетарчук І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : [навчальний посібник для підготовки до іспитів] / І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 186 с.

8 Шутак Л.Б. Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, А.В. Ткач, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2012. – 182 с.

ОЦІНЮВАННЯ

До контрольних заходів належать *поточний* та *підсумковий* контролю. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: усне опитування згідно з розробленими викладачем методичними вказівками; система тренувальних вправ і творчих завдань; блок тестових завдань; самостійна робота; написання рефератів і наукових повідомлень.

Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

На практичному занятті повинно бути опитано не менше 50% студентів. Наприкінці семестру (циклу) кількість оцінок у студентів в групі в середньому повинно бути однаковим.

Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад 4,75.

Підсумковий контроль здійснюється після його завершення. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних тематичних блоків і має визначатися за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні. Для тих студентів, які бажають покращити успішність з дисципліни за шкалою ECTS, підсумковий контроль здійснюється додатково за графіком, затвердженим у навчальному закладі.

Оцінка за дисципліну – це на 50% поточна успішність (середнє арифметичне всіх поточних оцінок студента) та на 50% - оцінка на іспиті.

Для оцінювання дисципліни за 4-бальною традиційною (національною) шкалою спочатку розраховується середній бал за дисципліну як середнє арифметичне двох складових:

- 1) середній поточний бал як арифметичне всіх поточних оцінок (розраховується як число, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад, 4,76);
- 2) традиційна оцінка за іспит.

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожної теми – «відмінно».

- за поточну навчальну діяльність та СРС – середній бал.
- за всю навчальну дисципліну середнє арифметичне поточної діяльності в сумі з оцінкою за іспит.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання відповідає загальним правилам в ОНМедУ.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань. Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання; повторне проходження оцінювання.

Політика щодо відвідування та запізнь: присутність на заняттях є обов'язковою. На початку заняття відбувається перевірка присутності студентів. Наслідком відсутності на занятті є обов'язкове подальше відпрацювання теми.

Мобільні пристрої: використовуються лише з метою навчання.

Поведінка в аудиторії: згідно морально-етичному кодексу ОНМедУ.